

*За всички
№ 1 / 2013 г.
18.04.13 г.
м.к.г.*

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ОТНЕМАНЕ НА
НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

София 1000, ул. „Г.С.Раковски” №112, тел: (+359 2) 9234 333, факс: (+359 2) 980 68 86

Изх. № КУ 01/ 934
18.04 2013 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

По конституционно дело № 1/ 2013 г.

ПИСМЕНО СТАНОВИЩЕ

от

Пламен Георгиев – председател на Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество,
Булстат: 131463734, адрес: гр. София 1000, ул. „Г. С. Раковски” №112

ПО: Конституционно дело № 1 по описа на Конституционен съд на Република България за 2013 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В предоставения ми от Вас срок, представям писмено становище по конституционно дело №1/2013 г., образувано по повод Искане от група народни представители за установяване противоконституционност на чл. 11, ал. 5; чл. 75, ал. 1 и чл. 76, ал. 2 от Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество /ЗОПДНПИ/.

По искането на групата народни представители в частта за обявяване за противоконституционен чл. 11, ал. 5 от Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество:

Предвидената в чл. 11, ал. 5 от ЗОПДНПИ възможност решенията на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество /КОНПИ/ да подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс е едно от законодателните разрешения в новия закон. Текста на ал. 5 дава възможност за обжалване на всички решения на Комисията по реда на АПК, без значение от вида на съответните актове, техния предмет или фазата на производството, в която се приемат

Разпоредбата на чл. 11, ал. 5 предвижда съдебноадминистративната процедура по обжалване на решенията да се развие паралелно с производството пред граждански съд за налагане на обезпечителни мерки и отнемане, образувано въз основа на решенията на КОНПИ. От това следва, че паралелно пред две различни съдилища (административни и граждански) ще бъдат поставени за разглеждане дела, които по своето същество имат еднакъв предмет. Провеждането на процедури по административно и гражданско дело ще доведе до забавяне на окончателното решаване и е предпоставка за материални вреди като

„разпиляване“ на имуществото или на неговото обезценяване. Но по-важното – до обезсмисляне на превантивния ефект от наложената санкция за проверяваното лице и други членове на обществото.

При сегашната уредба, от една страна, по жалба на проверяваното лице ще се образува дело пред Административен съд – София град (по седалището на КОНПИ) срещу решението на комисията за внасяне на искане за обезпечение или на иск за отнемане. По това дело съдът следва да провери законосъобразността на обжалвания индивидуален акт с оглед основанията за законосъобразност, предвидени в чл. 146, т. 1-5 от АПК. Решението по това дело ще подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд.

От друга страна, на основание на същия акт ще се образува производство по реда на ГПК за обезпечение/отнемане на съответното имущество. Същото ще бъде образувано пред граждански състав на окръжен съд, определен по правилата за местна подсъдност, визирани в чл. 74, ал. 1 и ал. 2 от ЗОПДНПИ. Делото може да се развие пред три инстанции, в това число до Върховния касационен съд, и се отличава със значителна фактическа и правна сложност.

Предмет на гражданското дело ще бъде – налице ли е материалноправният фактически състав за обезпечение/отнемане, предвиден в специалния закон? За да приеме решението си, комисията следва да е стигнала до извода, че този фактически състав е налице. Доколкото чл. 146, т. 4 от АПК сочи като основание за незаконосъобразност нарушение на материалния закон, в най-важния си аспект - наличие на материалноправни условия за обезпечение/отнемане – двете съдебни производства ще съвпадат. Именно съобразяването на правилата на материалния закон е пресечната точка между двете процедури. С оглед чл. 146, т. 4 от АПК в двете производства следва да бъдат събирани идентични доказателства.

Получава се така, че комисията взема решение за сезиране на съда със съответно искане (по чл. 37, ал. 1 или по чл. 61, ал. 2, т. 2 от ЗОПДНПИ). Това решение е условието, без което не може да започне съдебната фаза. С решението си на база на съответните факти комисията е констатирала, че са налице изискванията на закона за налагане на обезпечителни мерки, съответно отнемане и предлага на гражданския съд да извърши проверка на тези изводи и да постанови обезпечение/отнемане. Същевременно пред административния съд ще се развива производство за законосъобразността на решението на КОНПИ, в това число относно изводите на КОНПИ за наличие на обезпечение/отнемане, основателността на които следва да проверява съответно да отхвърли или възприеме гражданският съд. Изложеното налага извода, че в различна правна форма, в рамките на два различни процеса се осъществява една и съща правораздавателна дейност.

Чл. 11, ал. 5, изречение второ от закона предвижда депозирването на жалбата пред административния съд да не спира неговото изпълнение, т.е. развитието на гражданското дело. При това положение има два варианта: Единият е гражданският съд да спре делото, но тогава ще се загуби много време. Другият вариант е гражданският съд да не спре делото, но тогава има опасност да се стигне до противоречиви съдебни решения, което категорично не е в интерес на правната сигурност.

Споделям становището, че от гледна точка на конституционно установената система на правораздаване е абсолютно недопустимо контролът върху едни и същи по същество актове на администрацията да се осъществява успоредно от различни по вид съдилища - в случая общи и административни.

В някои случаи въведената с чл. 11, ал. 5 от ЗОПДНПИ обжалваемост пред административните съдилища е несъвместима с идеите и целта на закона. Не може да се спази изискването за дискретност на проверката (чл. 36 от ЗОПДНПИ), след като решението за удължаване на срока на провеждането ѝ трябва да се съобщи на засегнатия, за да се обезпечи правото му да обжалва по реда на АПК. Незабавното произнасяне на общия граждански съд по внесено от Комисията искане за вземане на обезпечителни мерки (чл. 37, ал. 1 от ЗОПДНПИ), което очевидно цели да изненада бъдещия ответник, няма да има абсолютно никакъв смисъл, ако същият може да обжалва пред съответния административен съд и предхождащото решение по чл. 11, ал. 1, т. 1 от ЗОПДНПИ за внасяне на такова искане в компетентния да се произнесе общ съд.

Разпоредбата на чл. 11, ал. 5 от ЗОПДНПИ е несъвместима както с идеите и принципите на цялостния правов ред, така и с идеите и принципите на подлежащия на контрол законодателен акт. Прилагането ѝ обективно ще предизвика неоправдани трудности за адресатите на закона и ще създаде условия за противоречива практика. Ще възникне състояние на правна нестабилност и несигурност. Затова считам, че чл. 11, ал. 5 от ЗОПДНПИ следва да се обяви за противоконституционна, като нарушаваща принципа на правовата държава по чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

Поради което и споделям така направеното искане, както и изложените в същото аргументи за противоконституционност на нормата.

По искането на групата народни представители в частта за обявяване за противоконституционни чл. 75, ал. 1 и чл. 76, ал. 2 от Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество:

Считам, че разпоредбите на чл. 75, ал. 1 и чл. 76, ал. 2 от ЗОПДНПИ не противоречат на чл. 56 от Конституцията. От кръга на задължителните ответници са изключени третите лица по чл. 63 от ЗОПДНПИ, посочени като възможни приобретатели на подлежащо на отнемане незаконно придобито имущество. Това са членовете на семейството на проверяваното лице според допълнителната разпоредба на §1, т. 3 от ЗОПДНПИ, а именно - съпруг, лице, с което проверяваното лице е във фактическо съжителство, и ненавършили пълнолетие деца. Това според мен означава неизчерпателност на нормата, но не и противоконституционност на същата. Конституцията изисква всички правни субекти със самостоятелни права да не бъдат лишени от правото наред с проверяваното лице да установяват законността на източника на придобитото на тяхно име имущество, чието отнемане в полза на държавата се иска, но това не означава, че невключването на чл. 63 от закона в текстовете на чл. 75, ал. 1 и чл. 76, ал. 2 от ЗОПДНПИ води до противоконституционност на същите.

Има разминаване, ние сме го констатирали, но това разминаване не е фатално, защото за лицата, които не са включени в тези разпоредби, ще се прилага общия ред на ГПК. Приложение тук следва да намери чл. 80 от ЗОПДНПИ, който предвижда за неуредените в този раздел въпроси да се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.

Аналогична в отменения Закон за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност е разпоредбата на чл. 28, ал. 3, която предвижда, че като ответници в производството пред съда се конституират и лицата по чл. 5 – 10 от ЗОПДИПД.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид гореизложеното считам, че искането на групата народни представители за обявяване за противоконституционен чл. 11, ал. 5 от ЗОПДНПИ е основателно, но искането в частта за обявяване за противоконституционни чл. 75, ал. 1 и чл. 76, ал. 2 от ЗОПДНПИ намирам за неоснователно. Моля в тази насока да бъде и постановеното от Вас съдебно решение.

С уважение:

ПЛАМЕН КЮРГИЕВ,
председател на КОШЦ /

КГ